Ն. 4410 1906 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 25/8 ԴԵԿՏ. ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 23 üncü sene 22 ՇԷՎՎԱԼ 1324 —— 25 ԹԸՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 1322

ՄԷՃՄՈՒԱԻ ԱԽՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաֆթատա իքի տէֆա չըգար
ՉԱՐՇԷՆՊԷ ՎԷ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնլէրի նէշր օլունուր :

ՆԻՒՍԽԷՍԻ
30 ԲԱՐԱ

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՈՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպօլ իչին սէնէլիկի 60 ղշ., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղշ. տըր: = Մէմալիքի էճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տըր: = Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր: = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տըր: = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին սըրասը 5, 2նճի վէ 3ինճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ 4ինճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղշ. տըր: = Չօգ տէֆա տէրճ իտիլճէկ իլանաթ իչին այրըճա բազար լըգ օլունուր:

Ղազէթայը միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ԵՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա: = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Թագսիմ Ճատտէսի քէպիրտէ Ն. 65.

ՀՌՈՎՄ

ՎՍԵՄ. ԱՆՏՈՆ ՀԱՍՈՒՆ ԿԱՐԴԻՆԱԼԻՆ ՈՍԿԵՐՑ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Տէր Տնօրէն,

Այս օրերս Լեւոնեան վարժարանիս Մեծաւոր Գեր. Գօյունեան Պետրոս Դերապայծառի ստորագրութեամբ տպուած նամակ մը Ձեզ ալ ղրկուեցաւ, ինչպէս ուղղուած էր ուրիշ շատ մը՝ թէ Նուիրապետութեան և թէ Հասարակութեանս աւագամեծար անձանց։ Աւելորդ է անոր բովանդակութեանը կարեւորութեան ու արժէքի մասին խօսք բանալ հրապարակաւ, ինքնին իրն բաւական կրնայ խօսիլ ամէն անոնց՝ որոնք սիրտ ունին երախտագիտութեան տեղ տալու և զգացում տոհմային պարծանաց նախանձախնդիր ըլլալու։

Հասարակութեանս նուիրատուութեամբ գլուխ հանելիք՝ Վսեմ. Անտոն Հասուն Կարդինալի ոսկերց փոխադրութեան՝ խնդրոյն է ակնարկս, որու մասին իբր հետաքրքրական մի լուր, կը բաղձայի որ ներկայս հաճէիք հրատարակել Ձեր Պատուական Թերթին մէջ, որպէս զի ազգային բարերարներ, որոնց շարքը սկսած է բացուիլ, խմանան թէ գործն ուր ու ինչ մէջ է, ու ըստ այնմ կարեւորութիւն տան եղած հրաւիրանաց։

* * *

Գիտնալու է թէ Իտալական օրինաց համաձայն, քաղաքիս մէջ ՍՍ. Քահանայապետներէ և Թագաւորներէ զատ ուրիշ մարդ թաղելու հրաման չկայ. բայց տարիներէ ի վեր քաղքէն դուրս գտնուող հրապարակական գերեզմանոցին մէջ թաղուած մէկ մը փոխադրելու հրաման կրնայ առացուիլ, եթէ Քաղաքապետութեան կողմանէ առանձին քննութենէ մը վերջ՝ փոխադրելի յայտարարուի. Այս կարգադրութեանց համաձայն հարկ եղած դիմումն ամիս մը առաջ եղած ըլլալով, Քաղաքապետութիւնն իւր առողջապահական քննիչն ղրկեց Նոյ. 9ին. նոյն օրը Վսեմ. Հանգուցելոյն սնտուկն հանուեցաւ իր նախկին տեղէն, բայց տարաժամ օրն խափան եղաւ անոր բացումին։ Այսու հանդերձ բոլոր դպրոցով այն օրն գերեզմանատուն գացած ըլլալով լուսանկար առնել տրուեցաւ՝ ասպնջական մատրան առջեւ, որ 23 տարիէ ի վեր պահած էր Մեծ Հանգուցելոյն մահկանացուն։ Ասկից վերջ հրամայուած ըլլալով սնտուկն տանիլ incisoria բսուած սենեակ մը, մինչեւ հոն ընդարձակ գերեզմանատան նաեւ ու երեկոյացած ծառուղիներու մէջէն երկար թափօր մը կազմելով և «Ի խորոց»ները ջերմեռանդ մրմունջներով ընկերացանք Անոր մինչեւ նոր ու առժամանակեայ հանգստատեղին։ Երկու օր վերջը Քննիչն՝ մեղմ միայն Գեր. Գօյունեան Դերպծ.ը քով ունենալով՝ բացած էր սնտուկն ու հրաման տուած էր որ կարենայինք այցելել, լուսանկարն առնել տալով և յետոյ փակել. Յաջորդ օրն Կիրակի ըլլալով, բոլոր դպրոցով գացինք ու տեսանք մեր Տէրն, մեր Բարերարին ներհող դէմքն, որուն գծագրութիւնն՝ մահն ալ այնքան տարի վերջն տակաւին աւրած չէր։ Գլուխն ամբողջ էր, մազերն ու մօրուքն անաղարտ, պակասած մազ չունէր բոլոր երեսն, թեւագոյնն մահու դալուկին վրայ գարշութիւն մը առած էր. սակայն թէ զինքն ճանչցողներն և թէ լուսանկարն միայն տեսնողներն նմանցուցին Անոր։ Զգեստեղէններու մէջ մնացած մասերն քայքայման մէջ ըլլալու էին, որովհետեւ մէջքն ու ստորին իրանն խորոշանալու չափ իջած էին։ Քանի մը լուսանկարներ առնուեցան այլեւայլ դիրքերով. Այս առթիւ Արհ. Րուպեան Արքեպիսկոպոսն փոյթ տարաւ սնտուկին մէջ տեղաւորելու Կաթողիկոսական Պալիումն, որ ըստ Եկեղեցական կանոնաց զայն կրողին հետ պէտք էր թաղել, բայց մեր Հանգուցելոյնը մահուան ատեն Պոլիս գտնուելով, վերջը բերել տրուած ու առանձին կապարեայ արկղով մը սնտուկին վրայ պնդուած էր։

Քաղաքապետութեան առողջապահական քննիչ բժիշկն այսպէս կը տեղեկագրէր գտնուած վիճակն. «Մարմինն կատարեալ ցամաքութեան մէջ է նման «մումեացման վիճակին, անհետացած ըլ«լալով անկից մեծաւ մասամբ հեղուկ ու «լոյծ գործարանական նիւթն. Անտարա«կոյս վերոյիշեալ աւագամեծար անձին «մահկանացու մնացորդներն այս վիճակին «հասնելէն վերջ նեխիչ վերլուծման կամ «քքուակացումի հետեւանօք փտութեան «ընդունակ չեն. նոյն իսկ եթէ բաց թող«ուին, և շատ նուազ եւս կրնան անոնք «այլայլիլ եթէ կրկին փակուելու ըլլան «թանագեայ զօդումով գոցուած կապարէ «արկղի մէջ։ Հետեւաբար առողջապահա«կան պաշտօնէին կարծեօք այդ մարմնոյն «փոխադրութիւնն չի ցուցներ ներկայ կամ «ապագայ վտանգ մը հասարակաց առող«ջութեան։» Ահա այս նպաստաւոր յայտարարութեան վրայ կը սպասուի Բարձրագոյն Ատրհրդարաններու որոշման՝ գործոյն ելք տալու համար։ Արդէն Ս. Նիկողայոսի եկեղեցւոյ մատուռներէն միոյն մէջ, տեղն պատրաստուեցաւ, խորան մ'ալ կը չինուի չիրմին շուք տալու համար. կը մնայ մահարձանն և անոր դէմ երջանկայիշատակ Լեւոն ԺԳ.ի, դպրոցիս հիմնադրին յիշատակարան մը, Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի մեծադիր պատկեր մը, որուն պիտի նուիրուի խորանն, և ուրիշ յարակից շատ մը զարդանկարներ ու մարմարեայ յատակն, որոնք կարեւոր են գերեզմանոցի անչքութենէն վերջ, նոր մերկութեան մը մէջ չթողլու համար Այն, որ իր միակ դիրքովն արժանի համարելու է ամէն յարգանաց ցոյցերու։

Բարերարաց փութառատ ձեռնտուութեան չափէն կախում պիտի ունենայ նուազ կամ աւելի պայծառութիւն տալ գործոյն։ Ցայսօր դիմուած է մեր Նուիրապետութեան գերագոյն անդամներուն ու շատ քահանայից, առանձին կերպով վարժարանիս աշակերտ քահանայից և Հասարակութեանս Աւագանւոյն. յոյս արծարծող ու պատկող պատասխաններու կ'ըսպասենք։

Պէտք է հրատարակել սակայն, որ արդէն Թրքահայ ազգային մեծագործ բարերար մը 2000 ֆր. և Ռուսահայ մը 800 ֆր. նուիրած են։ Նոյնպէս Արհ. Րուպեան Արքեպիսկոպոսն 1000 ֆր. և Գեր. Գօյունեան Դերապայծառ 500 ֆր. տուած են։ Ասոնց աւելցնելու է նաեւ հազարի մօտ ֆր., որ դպրոցիս մէջ գտնուող քահանայ և ուսանող աշակերտներէ՝ ինչպէս նաեւ դուրսը գտնուող չորս, հինգ քահանայ աշակերտներէ հաւաքուած է, որոնցմէ ոմանք 100ական ու աւելի տուած են։ Ասոնց ամէնուն մանրամասն ցուցակն պիտի ղրկենք Ձեզ ատենին։ Ուստի հիմակուընէ պիտի խնդրէինք որ պատ. Թերթիդ մէջ լայնկեկ սիւնակ մը հաճէիք վերապահել այդ յաջող ասուր, զոր կը յուսանք փոխացած տեսնել բարերարներու հետապնդել մրցակցութեամբ։

Կանխաւ շնորհակալ ըլլալով Ձեզ՝ Թերթիդ մէջ մեզ հիւրամեծար գտնուելնուդ համար։

Սնամ Մեծ. Տեառդ
Հռովմ, 1 Դեկտ. 1906
Աղօթարար
Ց. Վ. Ն.

* * *

Պու խուսուստա բուհանի մէնեէտտարան իլէ միւթէալլիգ ճէմաաթը վէ տիւկէր պազըլարա աթիդէքի թահրիրաթ կէօնտէրիլմիշ տիր:

Տէր,

Հռովմ, ուր ամէն ազգ ու լեզու համընթացած է և կը մրցի ցայսօր մշանջենաւոր յիշատակարաններով լսելի ընել իր անունն, Հայ-Կաթոլիկ հասարակութիւնն ալ այսօր քսան և աւելի տարիներէ ի վեր իղձերական հաստատութիւն մը ունի, որ իւր համեստ կացութեան մէջ նկատելի վարկ մը ստացած է շնորհիւ իւր հիմնադիր ու բարերար Քահանայապետին՝ երջանկայիշատակ Լեւոն ԺԳ.ի և անոր գործակից մեծանուն Հասուն Կարդինալի, որ մեր համայնքին առաջինն ու միակն եղած է Հռովմէական Միրանաւորաց դասուն մէջ։ Արդ յիշեալ հաստատութիւնն ամենայն յաջողութեամբ իր քսան և հինգամեայ տարեշրջանին մօտեցած ըլլալով կ'ուզէ աշխարհամուտ քաղաքիս մէջ հայ համայնքին երախտահատոյց գործունէութեան ապացոյց մը կանգնել ամէն ազգաց աչքին առջեւ՝ քանդակելով իր տոհմին պատմական առաքելութեան հետքերն իր հոյակապ Եկեղեցւոյն մէջ, որ եզական բախտաւորութեամբ ունեցած է իր ձեռքն շնորհիւ Ս. Աթոռոյն։ Այդ յիշատակարանի պատշաճագոյն գործադրութիւնն կրնայ ըլլալ մեր տոհմին, հասարակութեան ու միանգամայն վարժարանի հոյակապ բարերարաց մշտահաշակ անուններու շուրջն, նուիրելով անոնց ըստ կարելւոյն արժանի մահարձան մը։ Առ այս կը խորհի դպրոցիս վարչութիւնն՝ իր Եկեղեցւոյն մէջ անպաճոյճ մնացած խորաններէն մին յատկացնել Ս. Լուսաւորչին՝ ազգիս Առաքելոյն և Դպրոցիս Պաշտպանին անուան, ու անոր ներքեւ ամփոփել իր առաջին խնամարկու և բարերար, հայազգի միակ Կարդինալին ոսկրներն, որոնք անշուք մատրան մը մէջ կը մնան ցայսօր հասարակաց գերեզմանատան մէջ։ Այս սկզբնական գործն կրնայ յետոյ հասունթեց չափովն ամբողջացուիլ Լեւոն ԺԳ.ի և Հասուն Կարդինալի նուիրելի մահարձաններով ու նըրկարներով, որ ամենուն համար առ նուազն 20,000 ֆր. գումարի մը պէտքն կայ, ինչ որ վարժարանիս կարողութենէն շատ վեր է։

Հռովմայ Գահոյն հովանւոյն ու չարունակ խնամոց ներքեւ համայնքիս զաւակներէ կը պահուին, կը սնուցուին, կը կըրթուին կղերականներ՝ լոկ հասարակութեանս օգտին ու բարգաւաճանաց ձեռնհաս աշխատաւորներ ընծայելու նպատակաւ. հասարակութիւնն չի կրնար անտարբեր աչօք նայիլ նման հաստատութեան մը վրայ, քանի որ կրնայ համրել իր մէջ Ձեզի պէս առատասիրտ ու ազգին պարծանաց և հաչակին նախանձախնդիր հոգիներ։ Հետեւաբար մենք ալ ամենայն համարձակութեամբ կը դիմենք Ձեզ որ ուզէք գործակից ըլլալ մեր ազգօգուտ դիտման յառաջացման ու գործադրութեան ձեր ինքնայօժար ձեռնտուութեամբն, զոր դիւրաւ կրնաք ընել ի ստորեւ նշանակուած հասցէին ուղղելով Ձեր նուէրն։ Ընելիքնիդ հասարակութեանս անուան, պատւոյն ըրած պիտոր ըլլայ՝ օտարաց հազար ու մէկ նման ձեռնարկներուն առջեւ հայ սրտի մեծանձն ու պարտաճանաչ ըլլալուն ապացոյց մը տալու համար։ Մանաւանդ որ Այն, որուն գլխաւորաբար ոսկրատեաց մեծարանքն կ'ուզենք ընծայել ազգովին, հասարակութեանս մեծագործ բարերարն եղած է ոչ միայն կրօնական դժուարին պարագաներուն մէջ անոր հովուապետն եղած ատեն, այլ նաեւ եզական մեծաշնորհիւ մը՝ ի յաւերժ պարծանս հայ անուան՝ Հռովմայ Միրանաւորաց բարձր դասուն մէջ ականաւոր դիրք մը բռնելէն ետքն ալ՝ ամբողջ ուշադրութիւնն դարձուցած է իր սիրելի համայնքին կրօնական և կրթական օգտին մինչեւ վերջին շունչն։ Այսպիսի պատմական ու ամբողջ տոհմիս անուան պատիւն մշանջենաւորող անձնաւորութեան մը արժանի յարգն ընծայելու գործոյն գլուխ գըտնուելով պատիւ կը սեպենք մեզ՝ բախել ամէն բարերար սրտերու դռներ։

Ասոնց մէջէն Ձեր ալ հանրօգուտ չահուց հետամուտ նկատողութեան հանդիպելու յուսով է՝ որ կը ներկայանամք Ձեզ նոյն նպատակաւ, և գեղեցիկ առաջարկնուս արժանի պատասխան մը ընդունելու ակնկալութեամբ կը կանխենք մեր շնորհակալութիւններն և ամենախորին մեծարանաց հաւաստեօք մնամք

Մեծ. Տեառդ
Մեծաւոր Ք. Լ. Հայ Դպրոցի
ՊԵՏՐՈՍ Վ. ԳՕՅՈՒՆԵԱՆ

MONS. PIETRO KOJUNIAN
Rettore del Collegio Armeno
Via S. Nicola da Tolentino, 31
ROMA

ՄԷՃՄՈՒԱ.— Կիւնէշին պէօյիւքլիւկիւ՝ ղայրէթլէրինէ անլաշըլըրըղ կէօֆի։

պէօյլէ զաթլարըն գըյմէթի տէ, չօգ տէֆա վէֆաթլարընտան սօնրա Թագտիր օլունուր։

Իսթանպօլտա իւչ տէֆա ճէմաաթըմըզ-տա Կ-Բաթրիգ օլմուշ, վէ մուախխարէն Րօմատա Գարտինալըգա Թէրֆի գըլընմըշ օլան մէրհում Անտօն Հասունճ նատիր իւլ վուգուր զէվաթտան պիրի օլմուշ տըր։ Ճէմաաթըմըզըն Տէրիասաաէթտէ հէնուզ Թէշէքքիւլ իթմէքտէ օլտուղը զէմանլար-տա, միւշարիւլէյհ Կ-Բաթրիգլիկէ ինթիխապ վէ Թայինի օլընտըղը հալտէ, մահզա միրա-յէթ ու ֆէթանէթի սայէսինտէ, կէրէք նէզտը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէ վէ կէրէք տաիր միլէլ վէ էճանիպ մուվաճճէհէսինտէ ճէմաաթըմըզ Թանըլմըշ վէ Թագտիր ի-տիլմիշ տիր։

Գուրպաթա վէ Րօմատա, պու կիւն, ճէմաաթըմըզըն մալիք օլտուղը միւքէլ-լէֆ քիւիսէլէր, մէքթէպլէր վէ էմաքի միւէսսիսէլէր՝ անըն սայ ու ղայրէթի է-սէրլէրի օլուպ, էն պէօյիւք րիճալ, մէ-մուրիյն վէ զէվաթը մէրի իւլ խաթըրըն՝ Կ-Բաթրիգլիկիմիզէ վէ ճէմաաթըմըզա հիւրմէթ, րիայէթ վէ Թէվէճճիւհ կէօս-Թէրմէսի, համթա վագթըն էն պէօյիւք հիւքմտարլարընտան պիրինին զէվճէի միւհթէրէմէսի օլան իմբէրաթօրիչա Էօժէ-նինին Տէրիասաաէթի զիեարէթի միւնա-սիպէթիյլէ, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ քիլիսէսինի զիեարէթի՝ օ Զաթը միւհթէ-րէմին տաարը մուվաֆֆագըյէթինտէն պուլունմըշ տըր քի, միւշարիւլէյհին՝ պուն-լար վէ պունլար կիպի սաիր չէրէֆպախշ հալլէրի ունուտուլամայաճաղը կիպի, Րօ-մատա, իւչ տէֆա միլլէթիմիզտէն օլա-րագ, Գարտինալլար ըննըֆընա տախիլ օլմասը տախի՝ պաշկաճա վէսիլէի մահ-զուզիյէթ վէ Թէֆախուր, վէ ումում միլլէթիմիզ գըզ չօճուգլարընըն Թալիմ ու Թէրպիյէսինէ մէմուր օլմագ վէ մուալլի-մէ եէթիշտիրմէք իւզրէ, չէհրիմիզտէ Ա-նորատա Ցղութիւն Թարիգաթընը, վէ ճէ-մաաթըմըզա քեամիլ վէ միւզթէտիր րէ-հապիյն եէթիշտիրմէք իւզրէ, Րօմատա Լէ-ւոնեան մէքթէպինի Թէէսսիւս, վէ Բիւր-սաի չէրիֆ իլէ Կ-Բաթրիգլիկիմիզ պէյնին-տէ միւնասէպաթը րուհանիյէճէ գավի պիր իրթիպաթ հուսուլինէ, վէ Րօմատա, սի-կէր Գոթօլիք ճէմաաթլարը նէզտինտէ մահճուպ գալմաեաճագ սուրէթտէ Կ-Բաթ-րիգլիկէ մէրպութ պիր վէքեալէթխանէ իլէ քիլիսէ վէ միւսաֆիրխանէ վիճու-տէ կէթիրմէյէ մուվաֆֆագ օլմասը վէ սաիրէ՝ իշթէ հէպ պունլար, մէրհում Կ-Բաթրիգ վէ Գարտինալըն մէզիյէթլէրի-նի Թէշքիլ իթմէքտէ, վէ միւշարիւլէյհի հագգըյլա մուճիպի Թաագիմ գըլմագտա տըր։

Եվվէթ, պու մէզիյէթլէր, պու խաս-սէլէր վագթինտէ լաեըգըյլա Թագտիր ի-տիլէմէմիշ տիր. լաքին հա՞նկը պէօյիւք զաթ՝ հաեաթընտա Թէգտիր պէօյիւքլիւ-կիւյլէ Թանըլապիլմիշ տիր։

Ֆագաթ պէօյլէ զաթլար, հիչ օլմազսա, վէֆաթլարընտան սօնրա, Թագտիր իտի-լէրէք, լաեըգ օլտուգլարը հիւրմէթ վէ Թաազիմ իյֆա իտիլիրտէ, պու սա պիր զըյմէթշինասլըգ տըր քի, իյֆասընտան կէրի տուրուլամամասը՝ պիր ճէմաաթըն հիսսիեաթը ալիեէյի տաարըլըղընաախխիսինէ տէ-լալէթ իթտիկինտէն, Կ-Բաթրիգ վէ Գար-տինալ Հասունըն պէօյիւքլիւկիւ տէ պիզ-ճէ Թանըլմըշ օլմագ իչին, պալէտաքի նէչըրիաթըմըզ պէեան օլունան Թէշէպ-պիւսէ, րուհանի վէ ճիսմանի պիլճիւմլէ զէվաթը համիյէթին իչթիրաքը լազըմ տըր։ Մէզքիւր Թէշէպպիւսէ, Արհ. Ցա-րութիւն Արք. Րուպեան իլէ Գեր. Գաս-պար Գերպծ. Գօյունեանըն րէհպէր օլմա-լարը չայեանը Թագտիր, վէ իչին մուվաֆ-ֆագըյէթինէ Թէէմինաթը գավիյէ տի-մէք օլուպ, Րօմատա պու մագսէտին պաշըա չըգարըլմասը, ճէմաաթըմըզա վէ-սիլէի իֆթիխար օլաճաղընտան, ումում համիյէթմէնտան վէ մէզտտարիրիննաաննըն իհսանէի համիյէթքեարանէլէրիյլէ, արզու օլունան մուվաֆֆագըյէթին վիճուտաէ-զէիր օլմասը խուսուսընտա մուավէնէթլէ-րինի աիրիգ իթմէյէճէքլէրի զավիէն մէ-մուլ տըր։

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Սինօտ մէճլիսի էվվէլքի կիւն վէ տիւն տախի Կ-Բաթրիգ րիւթյ. էֆ. հազրէթ-լէրինին Թահթը րիեասէթինտէ աքտը իճ-Թիմա իթմիշ, վէ զաննի խաէրուէք մէճլի-սին խիթամ պուլմըշ տըր։

Ճէրէեան իտէն միւզագէրաթըն էսաս վէ զէմինի գաթէն եազըլմըշ օլուպ, ֆագաթ վէրիլէն գարար վէ նէթիճէլէրին նէտէն ի-պարէթ օլտուղը մալիւմ տէյիլ տիր։ Գու-գարար վէ նէթիճէլէր հէր նէ օլսա, Գի-լիսէմիզ, Կ-Բաթրիգլիկիմիզ վէ ճէմաաթը-մըզ իչին խայըրլը օլմուշ օլմասընը, հէր քէսլէ պէրապէր արզու իտէրիզ։ Շու գատար քի, Սինօտըն, անճագ պիր հաֆ-Թա տէվամընտան, մուամէլաթընըն մահ-տուտ պիր տաիրէյի կէչմէտիկի անլաշըլ-մագտա տըր։ Հէր նէ իսէ, չիմտիլիք պու խուսուսատա հէր նէ սէօյլէնսէ վէ եազըլսա, Թախմինաթ վէ զաննիեաթտան իպարէթ օլտուղընտան, վուգուաթ վէ իճրաաթը, եախօտ մալիւմաթը մէվսուգէ վէ րէսմիյէ-յէ պէքլէմէք՝ պիզճէ տահա զիեատէ մու-վաֆըգը մասլահաթ տըր։

⁂ Անճագ պիր րիվայէթէ կէօրէ, իւ-պու Սինօտ մէճլիսինտէ, եալընըզ Մըսըր ինթիխապը խիթամ պուլմուշ, վէ Սինօ-տըն, կէլէճէք Մայիստէ Թէքրար ինթիմաը գարարլաշտըրըլմըշ տըր.

⁂ Թրապիզօն Մէրխասասը Արհ. Ստե-փան Եպիսկ. Աբիկեան, կէլէճէք հաֆթա մահէլլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

⁂ Վէնէտիքտէ Ռափայէլեան մէքթէ-պի չակիրտանը, միւտիրի մէքթէպ Հ. Ստե-փան Վ. Սարըեանըն իտարէսինտէն միւ-Թէշէքքի օլուպ, Աբբահայր Արհ. Կիւ-րեղեան Արք.ը Թագտիմ իթտիքլէրի չիքեայէթնամէ իւզէրինէ, պու պապտէ Թահգըգաթ իճրա իթմէք իւզրէ պիր գօ-միսիօն Թէշքիլ օլունտուղընը եազմըշ ի-տիք։

Վէնէտիք զազէթալարընտա չայեանը Թէէսսիւֆ մաֆսըլաթըլա եազըլան պու հատիսէ՝ էգհէր ճիհէթ մուճիպը էսէֆ տիր։ Շիքեայէթը վագըանըն նէտէն իպարէթ օլտուղընը պիլէմէյիզ, ֆագաթ մէզքիւր չակիրտանըն խօշնուտսըզլըղը պիր գաչ սէնէտէն պէրի տէվամ իթմէքտէ պուլուն-տուղը վէ չէհրիմիզ զազէթալարընտա տա-խի աքսը իթմիշ օլտուղը հալտէ, իտարէն չիքեայէթլէրի՝ մէքթէպէ եազըն օլանլարըն վէ ալէգատար պուլընանլարըն պիլմէսի Թապիի, վէ իւ՛ պու րապտէլէրէ գատար կէլմէզտէն, էօնիւ ալընմասը լազըմ իքէն, պու պապտէ ինմալ իտիլմէսինէ նէ մանէա վէրիլմէսի պիլինէմէզ։ Շիքեայէթլէր եա հագգըը տըր, եախօտ հագսըզ։ Հէր իքի-սի տէ, պու կիւն Թէչքիլ օլընան գօմի-սիօնըն Թէտգիգաթը նէթիճէսինտէ անլա-չըլաճաղը կիպի, Թա պիտայէթինտէ տա-խի անլաշըլապիլիր, վէ պու կիւն վէրիլ-մէսի իճապ իտէճէք գարար՝ օլ վագըթ տա իթթիխազ իտիլէպիլիր իտի։ Եօյլէ պիր մէքթէպ՝ նէ՛ պիր միւտիրին քէյֆինէ Թա-պի օլապիլիր, նէ՛ տէ պիր Թագըմ չակիր-տանըն չիքեայէթլէրի հագգընտա իսէ, միւ-տիրի մէքթէպ պունլարա ֆէտա իտիլէպի-լիր։ Ասլա խաթըր ու կէօնիւլէ պագըլմա-եարագ, պիրինին Թէպտիլի վէ ազլի նասըլ գապիլ իսէ, չակիրտանա տախի սէօզ ան-լաթմագ վէ իճապընտա եօլա գօյմագ՝ միւմքին տէյիլ տիր։ Հէր չէյտէն էվվէլ Վէնէտիք կիպի պիր էճնէպի մէմլէքէթին-տէ, հայսիյէթի միլլիյէ, Թարիգաթըն չէ-րէֆ ու իթիպարը մուհաֆազա օլունմալը տըր։ Պինաէն ալէյհ, Աբբահայր Կիւրեղ-եան Արքեպիսկոպոսըն տիրայէթ ու ֆէ-թանէթի վէ քէմալէթի մալիւմ օլտուղըն-տան, վէ պու քէրրէ իշին Թահգըգ վէ Թէտգիգինի տէրէօհտէ իթմիշ պուլընտու-ղընտան, Թէշքիլ իտիլէն գօմիսիօն մարի-ֆէթիյլէ իճապ իտէն Թէտգիգաթ արիզ ու ամիգ պիլ իճրա, Վէնէտիք վէ Իսթան-պօլ զազէթալարընտա վագըթ վագըթ տէրճը սահիֆէ օլունան պու կիպի միւնա-սիպէթսիզ ահվալին զաթէն մէնի, հէմ Թարիգաթըն չէրէֆ ու ի-Թիպարը իգթիզասընտան տըր։

⁂ Թարիգաթըն պազը ումուր ու մուամէլաթընըն Թէտվիրէսի իչին, պուն-տան էվվէլ Պէյրութա վէ Ճէպէլը Լիպ-նանա ազիմէթ իթմիշ օլան Անտոնեան Թարիգաթը Աբբահայրը Գեր. Հ. Ռափայէլ Գերպծ. Միասէրեան, րէֆագաթընտա մէզ-քիւր Թարիգաթ րէհպանլարընտէն Գեր. Հ. Արսէն Ծ. Վ. Աբէլեան իլէ Գեր. Հ. Վրթանէս Ծ. Վ. Ուզունեան օլտուղը հալտէ բէնջշէնպիհ կիւնիւ չէհրիմիզէ ավտէթ վէ մուվասըլէթլէ, Թարիգաթըն պազը րէ-հապինի միւհթէրէմէսի վէ սաիր պազը զէվաթ Թարաֆընտան իսթիգպալ օլուն-մըշլար, վէ պատէհու Կ-Բաթրիգխանէմիզէ կէլիպ, Կ-Բաթրիգ րիւթյ. էֆ. հազրէթլէ-րինի զիեարէթ իյլէմիշլէր տիր։

⁂ Էվվէլճէ նէչր վէ Թէվզի իտիլմիշ օլան տավէթնամէլէրտէ, ճէմաաթըմըզ վէ չէհրիմիզ մէչհուր երպասը մուսիգիսին-տէն Սինանեան Ցարութիւն էֆ. նին Ս. Գասկ րէսմը այինինին «Սըլանսօթ»տէ իճ-րասը իչար իտիլմիշ իսէ տէ, սօնրատան իթթիխազ օլընան Թէրթիպ մուճիպինճէ իւչ գարարտան սարֆը նազար իլէ, Ս. Գասկ այինինի, եարընքի բազար կիւնիւ սաաթ 8 1)2տա, Ս. Ցովհան Ոսկեբերան քիլիսէսինտէ իճրա իտիլէճէկինի վէ մուախխարէն «Սըլանսօթ»է կիտիլէրէք րէսմը Թէպրիքեաթըն օրատա վուգու պուլաճա-ղընըն գարարկիր օլտուղը՝ ավէթլիլէրճէ մալիւմ օլմագ իւզրէ, իլանը քէյֆիյէթէ լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր։

ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԱՅՑ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ ՎԻԵՆՆԱՑ

ԱԶԴ.— Ի Տօնախմբութիւն Վարժա-րանիս հաստատութեան 50րդ Տարեդար-ձին՝ Դեկտեմբեր ամսոյ 3(16ին Կիւրակէ օրն, առաւօտեան ժամը 9 1(2ին (ըն.), ի Փանկալթի՝ մեր Եկեղեցւոյն մէջ, գո-հաբանական Պատարագ պիտի մատուցուի, և յետոյ Վարժարանիս հանգուցեալ Աշա-կերտաց հոգւոյն համար՝ Պաշտօն պիտի կատարուի, և ապա Վարժարանիս նախ-կին աշակերտաց համար յատկապէս գըպ-րոցական համեստ հանդէս մը պիտի սար-քուի։

Վարիչ Վարժարանի
Հ. ԳԷՈՐԳ Վ. ՓԱՆՃԻԿԵԱՆ
Փանկալթի, 24 Նոյեմբեր 1906

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԸՆ ԽԱՐԻՃԻ ՔՕԼԻ-ԹԻԳԱՍԸ.— Խարիճիէ նազըրը պարօն Է-րէնթալ, կէչէն կիւն Ավստրիա Տէլէկա-սիօնըրըն պիւտճէ գօմիսիօնընտա իւզ տէ-ֆա պիր նուԹգ իրատ իտէրէք, Ավստրիա-Մաճար տէվլէթինին խարիճի բօլիթիգա-սընը իզահ իթմիշ վէ տէմիշ տիր քի, «Ա-վըսթրիա-Մաճար տէվլէթինին քեաֆֆէյի Եվրօբա միլլէթլէրիյլէ մէվճուտ օլան միւ-նասէպաթը՝ տօսթլուգ վէ էմնիյէթ իւզէ-րինէ Թէէսսիւս օլընմըշ տըր։ Պունտան պէօյլէ տէ, չիմտիյէ գատար սալիք օ-լտուղը բօլիթիգայա տէվամ իտէճէք տիր։ Ավստրիա-Մաճար տէվլէթի, մէնաֆիի ա-զիմէնին այնի օլմասը էսասը իւզէրինէ Թէ-էսսիս օլընմըշ օլան գավի տօսթլուգ պաղ-լարըյլա Ալմանիա իլէ միւթթէֆիգ պուլըն-տուղը ճիհէթլէ, Թարաֆէյնին միւնասէպա-թը սամիմէտսինի մուհաֆազաեա չալըշաճագ տըր։ Թէէմին օլմուշըմ տըրքի, պու տօսթլը-ղըն, հիչ պէչ սէնէտէն պէրի օլտըղը կի-պի, միւթագպէլտէ տախի մուհաֆազա-քեար բօլիթիգա լէհինտէ պէօյիւք Թէէս-սիրի պուլընաճագ տըր։ Բրէնս Պիւլով իլէ սոն միւլագաթըմտա, էֆքեար վէ միւթա-լէաթըմըզըն այնը օլտուղընը մէմնունէն կէօրտիւմ։ ԻԹթիֆագը միւթէլլէսի Թէշքիլ իտէն իւչիւնճիւ, եանի Իթալիա տէվլէթիյ-լէ տէ միւնասէպաթըմըզ սամիմի վէ խա-լիսանէ տիր։ Իթալիա խարիճիէ նազըրը Մ. Թիթթօնի իլէ իճրա իթտիկիմ միւլագա-տէլէրի էֆքեարըմըզ իչի հիւքիւմէթ պէյ-նինտէ միւնասէպաթը սամիմանէնին մէվ-ճուտ օլտուղը պիր տէֆա տահա իսպաթ օլընմըշ տըր։ Եկէր ահվալէ տիգգաթլէ պագըլըրսա, Ավստրիա-Մաճար իլէ Իթա-լիա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ ճիտտի պիր իխթիլաֆ պուլընմատըղը կէօրիւլիւր։ Պէնիմ էֆքեարըմճա, Ավստրիա-Մաճար տէվլէթի, կէչմիշտէ օլտուղը կիպի, պուն-տան պէօյլէ տախի քեաֆֆէյի պէօյիւք մէ-սէլէլէրտէ Իթալիա իլէ իթթիլաֆը Թամ իւզրէ հարէքէթ իտէպիլէճէք տիր։ Իքի հիւքիւմէթլէրին միւնասէպաթը հասէնէսի, մուէթթէէսսիւֆ արա սըրա զուհուր իտէն հատիսէլէրի սօղուգ գան իլէ Թէտգիգ իթմէք իւզրէ իյֆասը իճապ իտէն սայ ու ղայրէթի գօլայլաթաճագ տըր։ Րու-սիա իլէ Ավստրիա-Մաճար հիւքիւմէթլէ-րինէ կէլինճէ, պունլարըն արասընտա օն սէնէտէն պէրի մէվճուտ օլան խալիս վէ սամիմի տօսթլըղը, պունտան պէօյլէ տէ տէվամ չալըշաճաղըմ։ Ավստրիա-Մաճար հիւքիւմէթի, Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա ի-լէ տէ հիւսնի միւնասէպաթտա պուլունը-եօր։ Պու միւնասէպաթը տահա զիեատէ սամիմի գըլմագա ղայրէթ իտէճէյիմ։ Գօմ-շումըզ օլան Րումանիա իլէ միւնասէպա-թըմըզ տօսթանէ օլտուղը կիպի, տախի քէնտի մէսալէքիմիզէ սայիր գալարագ, Եունան, Գարատաղ վէ Սըրպիայա տա Թէ-վէճճիւհիւմիզ վար տըր, վէ օնլարըն տա սամիմի տօսթլարըյըզ։ Վագտա Սըրպիա իլէ բօլիթիգաճա միւնասէպաթըմըզ մուհ-Թազամ իսէ տէ, միւնասէպաթը իգթի-սատիէմիզ հագգընտա մաէթթէէսսիւֆ այ-նի սէօզիւ պէեան իտէմէյիզ։ Սիրպըզլար մէսէլէսինտէ Սըրպիանըն սօն նօթասընտա, բէք տէ իյֆասը մէճպուրի վատար պու-լընմաեօր։ Ավստրիանըն Պէլկրատա սէֆի-րինէ՝ Սըրպիանըն նօթասընա ճէվապ վէր-մէսի իչին Թալիմաթ իթտա օլընմըշ տըր։ Սըրպիանըն իւչ վատլարընը իճրա իթմէ-սինի Թալէպ իտիյօրուզ։ Պու Թալէպ, Սըր-պիանըն մահսուլաթը զիրաիյէսինի Ավս-Թրիա-Մաճարըն գապուլ իթմէսինէ պիր գարշըլըգ օլաճագ տըր։ Տիկէր Թարաֆտան պու խուսուստա Սըրպիանըն Ավստրիա-Մա-ճար իլէ միւնասէպաթը իգթիսատիյէ մուէթթէգամասընը իպգա իթմէկէ պիր վէ-սիլէ Թէշքիլ իտէճէք տիր։»

Ավստրիա Տէլէկասիօնըրըն պիւտճէ գօմիսիօնը՝ պարօն Էրէնթալըն պէեան իթ-տիկի էֆքեարը Թէվէճճիւհէ Թէլագգը իթմիշ տիր։ Հէման քեաֆֆէյի նուԹգ ի-րատ իտէնլէր՝ Ալմանիա իլէ գավի պիր իթթիֆագըն մուհաֆազասընտան վէ սի-կէր տէվլէթլէր իլէ միւնասէպաթը հասէ-նէ իւզրէ պուլընըլմասընտան տօլայը մէմ-նունիյէթը ազիմէլէրինի պէեան, վէ Րու-սիա իլէ միւնասէպաթը սամիմանէնին Թաճիրիմ լիւզումընը Թասաիգ, վէ պու միւնասէպաթըն էսասը վագ իթմիշ օ-լաճագը տօլայը խարիճիէ նազըրընա իֆ-հարը Թէչէքքիւր իյլէմիշլէր տիր։ Ագա-տան պիր զաթ, Ավստրիա իլէ Իթալիա միւնասէպաթըընըն եալընըզ սամիմանէ վէ խալիսանէ օլմասը քիֆայէթ իթմէյիպ, Թարաֆէյն ճէմաաթլարը պէյնինտէ էմնի-յէթ հուսուլի տէ լազըմ օլտուղընը պէ-եան իթմիշլէր տիր։ Գօնթ Շէօնպօրն տէ-միշ տիր քի, «Էկէր Իթալիա հիւքիւմէթի՝ նիհայէթ էն սօն մուամէլէյէ միւրաճաաթ իթմէկէ հազըրլանըր իսէ, ումարըմ քի պիզ տէ այնի մուամէլէյի իճրա իտէճէյիզ։»

Պարօն Էրէնթալ Թէքրար սէօզէ պաշ-լայարագ, պէեանաթընըն մէմնունիյէթլէ Թէլագգը իտիլմէսինտէն տօլայը Թէշէք-քիւր իթմիշ, վէ սէօզիւնէ չու եօլտա տէ-վամ իյլէմիշ տիր. «Տօսթըմըզ վէ միւթ-Թէֆիգըմիզ պուլընան Իթալիա իլէ Ավս-Թրիա-Մաճար արասընտա ղայէթ սարիհ վէ մէմնունիյէթպախշ Թէէմինաթ Թէաթի իտիլմիշ օլտուղընը պէեան իտէպիլիրիմ։ Զաթէն անտանմէ իլէ մուայէնէ վէ միւ-սէրրահ պուլընան հուգուգ վէ գավվէթ տաիրէսինի ասլա Թէճավիւզ իթմէյէճէ-կիմիզի էվվէլճէ Իթալիայա Թէպլիղ իթ-միշ, վէ Իթալիա հիւքիւմէթի տէ ղանիթ տօսթանէ պիր սուրէթտէ միւթէգապիլէն այնի Թէէմինաթտա պուլունմուշ։ Հէր հալ-տէ պու իթիլաֆ իւզէրինէ իլէրուտէ Ի-Թալիա իլէ միւնասէպաթըմըզըն տահա զիեատէ սամիմիյէթ քէսպ իտէճէյինի իւ-միտ իյլէրիմ։» Պիւտճէ գօմիսիօնը, խա-րիճիէ նէզարէթի պիւտճէսինի գապուլ իթմիշ տիր։

⁂ Պարօն Էրէնթալըն նուԹգը՝ Պէրլի-նին մէհաֆիլի րէսմիյէսինտէ հիւսնի Թէէս-սիր հուսուլէ կէթիրմիշ տիր։ Ալմանիա պաշ վէքիլի բրէնս Պիւլով՝ ալէնէն պէ-եանը մէմնունիյէթ իյլէմիշ տիր։

ԲԷՃԱ

☞ Ապօնըման միւտտէթլէրի խիթամ պուլան եախօտ պուլմագ իւզրէ օլան միւհ-Թէրէմ ապօնէլէրիմիզտէն, ապօնէլիքլէրի-նին տէվամը իչին իճրաի իճապընը րիճա իտէրիզ։

⁂ Աւստրիա-Մաճար խարիճիէ նազըրընըն պաշըյէտի նութգը՝ սոնրատան պա թելէկրաֆ իշար իտիլմիշ տիր։

Նազըրը միւշարիլէյհ՝ Աւստրիա-Մաճար վէ Ռուսիա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ օն սէնէյի միւթէճավիզ պիր զէմանտան պէրի մէվճուտ օլան սամիմի տօսթլուգտան պահս իթտիքտէն սոնրա, շէօյլէ տէմիշ իտիլմիշ տիր. «Պիլճիւմլէ պէօյլէ մէսէլէլէրտէ, Աւստրիա-Մաճար իլէ Ռուսիանըն մէնֆաաթլարը այնի օլտուղընտա գավիէն իսքեաթ օլմուշ օլտուղըմտան, շիմտիքի մէմուրիյէթիմտէ տախի իշպու տօսթլուգ միւնասէպաթընը թաքվիմ իթմէկի քէնտիմէ վազիֆէ ատտ իտէճէյիմ։ Բէթըրսպուրկ հիւքիւմէթիյլէ վէտալաշըրքէն, օ հիւքիւմէթին էֆքեար վէ միւլահազաթը տա, պիլճիւմլէ նօգթալարտա պիզիմքի կիպի օլտուղընը թէքրար թաստիգ իտէպիլտիմ։»

Միւշարիլէյհ՝ Ալժէզիրաս գօնֆէրանսընտան պահսլա, շէօյլէ տէմիշ տիր. «Ալժէզիրաս գօնֆէրանսը իւզէրինէ Տէլէկասիոնա զըրմըզը պիր քիթապ տախի թեվտի իտիլմիշ տիր։ Գօնֆէրանսըն տէվամը էսնասընտա գապինէլէր պէյնինտէ ճէրէեան իտէն մուխապէրաթը սիեասիյէ տախի տէրճ իտիլմիշ օլսա իտի, պու քիթապըն ֆէվգելատէ էհէմմիյէթի օլաճագընը թէմամիյլէ անլամըշըմ տըր։ Ֆագաթ սիյասիճէ միւնասիպէթ խուսուսընըն պազը մուհիմմ սէպէպլէրի՝ օ նէշրիեաթա մանի օլմուշ տըր։ Մարօգ մէսէլէսի հէնուզ թէսվիյէ օլունմամըշ տըր, վէ պու մէսէլէնին պիր արա Եվրօբատա հուսուլէ կէթիրտիկի կէրկինլիք՝ շու սաաթտա օգատար եագըն պիր զէմանա թէսատիւֆ իտիեօր քի, մուխապէրաթըն օ նազիք գըսմընըն նէշրի միւնասիպ կէօրիւլմէմիշ տիր։»

ԱՄԵՐԻԳԱ ՎԷ ՃԱՊՕՆ.— Ամէրիգա Ռէիսը ճիւմհուրը Մ. Ռուզվէլթ, Մէճլիսի ումումիէ թէպլիղ իթտիկի պէեաննամէտէ, էվվէլա՝ պիլճիւմլէ աճվալի հիւքիւմէթին գանունլարընա մուվաֆըգ պուլընան մուհաճիրլէր հագգընտա կէօսթէրիլէն մուամէլէի վէ ալէլխուսուս սօն կիւնլէրտէ Ճաբօնլար ալէյհինտէ իթթիխազ իտիլէն խասըմանէ մէսլէքի թէվպիխ իտէրէք, պու մէսլէքին վէխիմ նէթիճէլէրի օլապիլէճէկինի տէյմիեան իթտիքտէն սօնրա, Թէրքը սիլահ մէսէլէսինտէն տախի պահս իլէ, պու սուրէթլէ հուսուլէ կէլէճէք նէնի հասըլէլէրտէ ալէգատարլարտան հիչ պիրինին միւթէզարրըր օլմասընա մէյտան վէրմէմէք իչին, պէյն էլ տիւէլ պիր ուսուլ իթթիխազ իտիլմէսինի, Թէրքը սիլահ մէսէլէսինին պաշա չըգմասը միւմքինսիզ օլտուղընը իպայթ իթմիշ տիր։ Մ. Ռուզվէլթ, պէեաննամէսինին խիթամընտա, Ամէրիգա տօնանմասընտան տախի պահս իտէրէք, մէզքիւր տօնանմանըն, տարմա տիկէր հիւքիւմէթլէրին տօնանմալարըյլա միւսավի պիր հալտէ պուլընմասը լազըմ կէլտիկինի իֆատէ իթմիշ տիր։

Մ. Ռուզվէլթին՝ Ամէրիգա գանունլարընա իթաաթ իտէն մուհաճիրլէր հագգընտա իթթիխազ օլընան մուամէլէի թէմպիխ վէ Ճաբօնլըլար հագգընտա թուհուլան մէսլէքի տէ, նէթիճէլէրի վէխիմ օլապիլէն խասըմանէ պիր մէսլէք թէսմիյէ իյլէմէսի, հէր թարաֆտա պէօյլէ պիր թէէսիր հասըլ իթմիշ տիր։ Խուսուսիյլէ Ճաբօնիատա զիհինլէրին թէսքին օլմասը պաշլամասընա սէպէպ օլմըշ օլաճագ տըր։

Ֆիլվագը Ճաբօն էհալիսի, օ գատար թահրիգ օլունմըշ տըր քի, գաթը մուխապէրէյէ պիր եմարէ կէօրիւլմէմիսինէ րաղմէն, պունուն հուսուլէ կէլմէսինտէն պիր միւտտէթ զորգուլըշը հալտէ, Սան-Ֆրանչէսգօ մէքթէպլէրիտարէսի թարաֆընտան վէրիլէն վէ Գալիֆօրնիա էեալէթի միւմթազէսի ճանիպինտէն թաստիգ գըլընան գարար հագգընտա հէյէթի միւթթէֆիգա հիւքիւմէթինին պալէատէ պէեան օլունան րէյի իլէ, մէզքիւր զորգունըն պէրթարաֆ օլմուշ օլմասը մէմուլ տըր։— Ճաբօնլար, մէտէնի միլլէթլէր սըրասընա կէչմէք վէ մէտէնի միլլէթլէր հագգընտա կէօսթէրիլէն մուամէլէյի միւսավիւքեարանէյէ նայիլ օլմագ իչին, սէնէլէրտէն պէրի հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըգլարա գաթլանմըշ, վէ հէր ճիհէթլէ թէրագգը իթմիշ իքէն, մէտէնի միլլէթլէրին նայիլ օլտուգլարը հուգուգտան պէօյլէ չըտտէթլի պիր սուրէթտէ մահրում իտիլմէլէրի՝ հագգըլա իզզէթը նէֆսլէրինէ տօգունմըշ վէ հիտտէթ ու ղազապլարընը թահրիգ էյլէմիշ օլմուշ տըր։ Լաքին համտ օլսուն քի, Ամէրիգա մէմալիքի միւճթէմիասընըն Ռէիսի ճիւմհուրը օլան Մ. Ռուզվէլթ կիպի աքիլ վէ տուրպէրվէր պիր զաթըն միւտախէլէսիյլէ իխթիլաֆ վէ միւշքիլաթըն էօնիւ քեամիլէն ալընապիլէճէկի մէմուլ օլունուեօր։

⁂ Ուաշինկթընտան դէկտ. 6 թարիխիյլէ ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Ամէրիգա վէ Ճաբօն հիւքիւմէթլէրինին՝ պիր թագըմ ամէլէյի մէմլէքէթլէրինէ չըգմագտան մէն իթմէք հագգընը միւպէյին օլարագ եէնի պիր ահտնամէ թանզիմ իչին միւխապէրաթա իպթիտար իթմէլէրի՝ Սան-Ֆրանչէսգօ հատիսէսինի եէնի պիր շէքլէ գօյտուղը, վէ պու հատիսէյէ (եանի Ճաբօն չօճուգլարընըն Ամէրիգա մէքթէպլէրինէ գապուլի քէյֆիյէթինէ) միւթէալլիգ օլուպ, մէհաքիմէ իհալէ օլունան վուգուաթլարըն պէրթարաֆ իտիլտիկի, վէ հատիսէյի մէզքիւրէնին եէնի ահտնամէ իլէ թէսվիյէ օլունաճաղը իշար գըլընմըշ տըր։

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՊՕՆԻԱ.— Տիկէր թարաֆտան, Բէթըրսպուրկտան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, մէզքիւր իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ սօն մուհարէպէնին ինթաճ իթտիկի պազը ահվալ վէ վուգուաթըն թէսվիյէսի իչին իճրա օլունան մուխապէրաթ սըրասընտա, պալըգճըլըգ րէսմի, տէմիր եօլլար, Թրանսիթ թիճարէթի վէ Ամուր նէհրի իւզէրինտէ սէյրը սէֆային մատտէլէրի հագգընտա իճրասը իմքեանսըզ օլարագ Ճաբօնիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան տէրմիեան օլունան մէթալիպաթ իւզէրինէ, Ռուսիա իլէ Ճաբօնիա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ հալը հազըր միւշքիլ վէ մուխապէրաթըն քէսիլմէսի միւհթէմիլ աատ օլունուեօր։ Գունունլա պէրապէր Ռուսիա մէհաֆիլի րէսմիյէսինտէ, միւշքիլաթը ախիրէնին էօնիւ ալընապիլէճէկի մէմուլ օլունմագտա տըր։

ՄԱՐՕԳ ՄԷՍԷԼԷՍԻ.— Բարիզտէն պա թէլէկրաֆ իշար օլունտուղընա նէզարէն, բէնշէնպիհ կիւնիւ Մէճլիսի մէպուսան ֆէվգելատէ պիր հէյէճան քէսպ իթմիշ տիր։ Սամիուն մախսուս մահէլլէր խընճախլընճ տօլու վէ պիւթիւն սէֆիրլէր հազըր պուլունտուգլարը հալտէ, սաաթ ալթ. Զտէ, րէիս Մ. Պրիսօն մէճլիսի քիւշատ իթմիշ տիր։ Խարիճիէ գոմիսիօնընըն րաբօրընը համիլ օլան Մ. Հիւմպէր՝ Ալժէզիրաս գօնֆէրանսընտա թանզիմ օլունան մուգավէլէնին թաստիգինի հավի րաբօրը օգումըշ տըր։ Գունըն իւզէրինէ Մ. Ժօրէս՝ պիր նութգ իրատ իլէ, Ալժէզիրաս մուգավէլէսինին թաստիգինէ գարշը կէլմէք իսթէմէտիկինի, լաքին Մարօգ բօլիթիգասը, վէ Մարօգ իչին պիր միւտախէլէյէ հազըրլանմասը սէպէպլէրի հագգընտա հիւքիւմէթտէն իզահաթ վէ մալումաթ ալմայը արզու իթտիկինի պէեան իլէմիշ տիր։ Մ. Ժօրէս, Ալժէզիրաս մուգավէլէսի՝ գօնֆէրանսա տախիլ օլան քեաֆֆէյի տէվլէթլէր թարաֆընտան թաստիգ օլունմատըգճա, ահքեամը մուգավէլէնին Ֆրանսա հիւքիւմէթի ճանիպինտէն մէվգըի իճրայէ գօյմասը թէհլիքէլի օլաճաղընը, վէ պու սուրէթլէ մուխաթարալը պիր իթթիֆագըզըլըգ գուհուրա կէլէճէկինի, վէ պինաէնալէյհ պէյն էլ միլէլ պիր հարէքէթ էէրինէ պիր հարէքէթի խուսուսինին՝ Ֆրանսա վէ Իսպանիա հիւքիւմէթլէրինճէ իճրասը ճայիզ օլմաեաճաղը, վէ պիլխասսա Ֆրանսանըն պիր թագըմ սէրկիւզէշթլէրէ աթըլմասընտան գօրգուտուղընը, վէ քէնտի ֆիքրինճէ քեաֆֆէյի տէվլէթլէրին րէյի իլէ պէյն էլ միլէլ պիր բօլիս հէյէթինին թէշքիլի տահա միւնասիպ օլաճաղընը իֆատէ, վէ խիթամը նութգընտա, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին՝ պիլճիւմլէ տէվլէթլէրին մուվաֆագաթընը ալարագ հարէքէթ իթմէսի վէ հէր կէօնա խուսուսի մուամէլէտէն սագընմասը հագգընտա պիր թէքլիֆ պէեան իթմիշ տիր։

Խարիճիէ նազըրը Մ. Բիշօն ճէվապընտա տէմիշ տիր քի, «Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Մարօգտա նէ՛ զապթը մէմալիք, նէ՛ տէ սէրկիւզէշթ բօլիթիգասը թէագիպ իթմիեօր։ Ֆագաթ թէպաասընը հիմայէ իթմէք վէ Ալժէզիրաս մուգավէլէսինի մէվգըի իճրայէ գօյմագ՝ վազիֆէսի իգթիզասընտան տըր։ Շու գատար քի, Ֆրանսա՝ վազիֆէլէրինի իյֆա իթմէք իչին, թէատպիրի իճթիհատքեարանէ իթթիխազ իտէճէք տիր։ Ֆրանսա՝ Իսպանիա իլէ հէմֆիքեար օլտուղը կիպի, քեաֆֆէյի իմզա սահիպի տէվլէթլէրէ տէ նիյէթլէրինի պիլտիրմիշ տիր։ Հիչ պիր տէվլէթ տէ զէրրէ գատար իթիրազ իթմէմիշ տիր։ Իմտի Մ. Ժօրէսին էնտիշէլէրինէ մահէլլ կէօրմէեօրում։»

Գաէհնու Մ. Բիշօն՝ Մ. Ժօրէսին թէքլիֆինին րէտտինի թալէպ իթմիշ տիր։ Խարիճիէ նազըրընըն նութգը շիտտէթլէ ալգըշլանմըշ տըր։

Գունուն իւզէրինէ Մ. Ժօրէսին թէքլիֆի՝ 87 րէյէ գարշը 456 րէյ իլէ րէտտ, վէ հիւքիւմէթին իֆատաթընը թասվիպէն 56 րէյի գարշը 457 րէյ իլէ պէեանը էմնիյէթ վէ Ալժէզիրաս մուգավէլէսինին գապուլինէ հավի լաիհա՝ 537 րէյ իլէ միւթթէֆիգէն թաստիգ օլընմըշ տըր։

ՎԱԹԻԳԱՆ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ.— Բօբա հազրէթլէրի կէչէն կիւն ագա օլընան Գարտինալլար մէճլիսինտէ պիր նութգ իրատ իլէ, Քիլիսէնին շու միւշքիլ վազիյէթտէ քեաֆֆէյի էպիսկօբօսլարա, իթթիֆագ վէ մուհաֆազէթ թավսիյէ իյլէմիշ տիր։

⁂ Ռօմատան վէ Բարիզտէն ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Բօբա հազրէթլէրի վէ Ֆրանսա մէզահիպ նազըրը, մէսէլէի րուհանիէնին թէսկինինէ չալըշըեօրլար։ Ռօմատան ալընան պիր թէլէկրաֆա իհանէթէն լազըմ կէլիրսէ, Բօբա հազրէթլէրի, Թէֆրիգ գանունընըն հարֆիէն իճրասընտան սարֆը նազար, ֆագաթ պու գանունըն ահքեամը միւսայիտաքեարանէսինտէն իսթիֆատէ իլէ, իտարէի մալանէթ իտխալարինէ՝ Ֆրանսա Գաթօլիք Քիլիսէսինէ միւսաատէ պուեուրմըշլար տըր։ Մ. Պրիան տախի, տիկէր րէֆիգլէրիյլէ հէմֆիքեար օլարագ նէշր իթտիկի պիր թամիմնամէ, րուհանի ճէմիյէթլէրի թէշքիլ օլունամատըղը հալտէ, Գաթօլիք մէզհէպի այինլէրինին սուրէթը իճրասը հագգընտա միւմքին օլան շէրայիթ վէ ահվալը միւսաատէ իրայէ իյլէմիշ տիր։

Գրինաէն ալէյհ, ալաֆ. դէկտ. 12 թարիխինին հըլուլինտէն տօլայը թէլաշա մըճալ պըրագըլմամըշ տըր։

ԹԷԼԿՐԱՖ

Մատրիտ սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեաթիպի Երչէտ պէյէ ուլէա սանիսի, Այտըն վիլայէթի մէքթուպի գալէմի միւտիրի Բէտմի պէյէ սանիէ սանիսի, Մալիէ նէզարէթի մաթպահըր վէրկի իտարէսի քէթէպէսինտէն Ճէլալ պէյէ սալիս րիւթպէլէրի թէվճիհ։ Պէրն սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քիթապէթինէ՝ Վիէննա սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեաթիպի Սալիհ պէյ, Վիէննա սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քիթապէթինէ՝ Պէրն սէֆարէթի Սէնիէսի պաշ քեաթիպի Միւնիր Սիւրէյեա պէյ թային. Պիթլիս վիլայէթինտէ Բէրվարի գայմագամլըղը՝ Վարթօ գայմագամը Իսմայիլ պէյէ, Վարթօ գայմագամլըղը՝ Բէրվարի գայմագամը Մէհէմմէտ Թէվֆիգ էֆէնտիյէ, Մալաթիա պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսէթի՝ Գոլու պիտ. մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի րէիսի սապըգը Նամըգ էֆ. յէ, Մալաթիա պիտ. մահքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինլիկի՝ Խումս պիտ. մահքէմէսի միւտ. ում. մուավինի Ռասիհ էֆ. յէ թէվճիհ. Իթալիա Խարիճիէ միւսթէշարը վէ Մէճլիսի մէպուսան ազասընտան Գավալիէ Կիաօ Բանֆիլիյէ 1նճի Օսմ., Տէրիտատէ Իթալիա սէֆարէթի էսպագ միւսթէշարը Գօմանտէօր Ռիգարտօ Գոլլաթի իլէ Խարիճիէ նէզարէթի միւֆէթթիշի ումումիսի Գօմանտէօր Ֆրէտէրիգօ Գարիլայէ Զինճի Մէճիտի վէ տիկէր պազը Իթալիաը րիճալ վէ զէվաթա 2նճի, 3իւնճիւ վէ 4իւնճիւ րիւթպէլէրտէն Օսմ. վէ Մէճիտի. պու քէրրէ էօհտէսինէ Իսթանպօլ բայէսի թէվճիհ պույրուլան քիթապիի հազրէթը Շէհրիեարի Ալի էֆ. յէ 2նճի Մէճիտի, էճզախանէլէր միւֆէթթիշի Թահիր բաշաեա 3իւնճիւ Օսմանի նիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ԹԷՊԼԻՂԱԹ

Թօթիա Թէէտիեաթ իտէրէք, ասհապը մաթլուպ իլէ խարիճտէ սուլհէն թէսվիէսի մասլահաթա գըեամ իյլէտիկի իսթիլապար օլընան միւֆլիսլէր հագգընտա Մահքէմէի Թիճարէթճէ նէ եօլտա մուամէլէ իթթիխազ վէ իճրա օլընմագ լազըմ կէլէճէկինին իսթիֆսարընը միւթէզամմին էնճիւմէնի վիլայէթի Իսթինաֆ մահքէմէսի միւտտէի ումումիլիկինտէն վարիտ օլուպ, էնճիւմէնի տալիէյէ հավալէ գըլընան շուգգա իւզէրինէ, Գանունը Թիճարէթին 150 ինճի մատտէսի մանթուգընճա, ասհապը մաթլուպտան պիրինին վէ եա հալը աճզտա պուլընան թաճիրին վուգու պուլան միւրաճաաթ վէ թալէպինէ պինաէն վէ եախօտ պու եօլտա հիչ պիր թալէպ վէ միւրաճաաթը վուգու պուլմագսըզըն, սընըֆը թիճարէտան պուլընանլարըն վաքէլէրի մէյտանա իթմիշ վէ բրօթէսթօլարը իճրա գըլընմըշ սէնէտաթը Թիճ. ճարիյէսինին թայինլէր իէտինտէ պուլընմասը վէ թաթիլը թէէտիեաթ իլէ թիճարէթխանէնին սէտտ իթմէսի վէ ասհապը մաթլուպա սուրէթը թէսվիյէ իրայէ իյլէմէսի կիպի ահվալը միւխիլլիֆէտէն տօլայը քէյֆիյէթը իֆլասը իթթիլա վուգուինտէ, րէսմէն իֆլասը գարարը իթասընա Մէհաքիմը Թիճարէթին սէլահիյէթի գանունիյէսի տէրքեար օլմասընա նէզարէն, խուսուսաթը միւմասիլէտէ մէզքիւր 150նճի մատտէի գանունիյէ թէվֆիգէն հարէքէթ իտիլմէք վէ գարարը լահըգըն մուամէլաթը միւթէաղղըպէսի տախի՝ գանունը մէզքիւրըն իֆլասա միւթէալլիգ օլան մէվատտը սաիրէսիյլէ 9 օզտ. սէնէ 321 թարիխլի զէյլ օլընմըշ ահքեամը տաիրէսինտէ ճէրէեան իթտիրիլմէք իգթիզա իտէճէկինին, ճէվապէն մէզքիւր միւտտէի ումումիլիկէ թէպլիղի՝ էնճիւմէնը մէզքիւրտէն իֆատէ գըլընմըշ տըր։

(Ճէրիտէի Մէհաքիմ)

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տուն, Սէլամլըգ րէսմը ալըխինտէն սօնրա, շայեան պույրուլան միւլաքատէի սէնիէ իւզէրինէ, Ալմանիա վէ Իթալիա սէֆիրլէրի սուրէթը զայըը րէսմիէտէ հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ օլընմըշլար տըր։

—Տուն ագշամ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթան՝ Ֆրանսա հարպիէ նազըրը սապըգը Մ. Էթիէն իլէ պէրապէր Սէրայը Հիւմայունտա տավէթ պույրուլարագ, թաամ իթտիքտէն սօնրա սուրէթը զայըը րէսմիէտէ Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն գապուլ պույրուլմըշլար տըր։

—Տիւնքիւ Ումումիէյի Օսմանիյէ մէճլիսինտէ Ինկիլիզ տաինլէրի վէքիլի, հէր սէնէ պու էսնալէրտէ պիր րաբօր նէշր իտէր։ Պու սէնէքի րաբօր, կէչէն կիւն Լօնտրատա նէշր օլընմըշ վէ մուհիմմ մալումաթը հա-

վի պուլընմըշ տըր։ Ինկիլիզ վէքիլի Մ. Պլօզ, պու րաբօրընտա, Օսմանլը զիրաաթ վէ թիճարէթինին ահվալը հաղղընտայը իլէրուտէ ինրազ իյլէճէկի մէվզըի իզթիսատի հազգընտա մէմնունիյէթպախշ մալումաթ պէռան իթմիշ տիր։ Մ. Պլօզըն իֆատէսի վէճհիլէ, սաբէքի հալըէթի Բատիշահիտէ Թիւրքիատա աէմիր եօլ խաթթլարը կիթտիքճէ արթտըղընտան, ահվալը իգթիսատիյէ տախի տահա զիատէ ֆէյզ ու թէրագգը քեսպ իյլէմէքտէ տիր։ Պու աէնէ Լօնտրատան Տէրիաաաէթէ քիւլլիյէթլի ալթուն աքչէ նագլ օլընմըշ տըր։ Օսմանլը պանգասը՝ Լօնտրատան 1902 տէ 110,000, 1903տէ 1,317,000, 1904 տէ 738,000, 1905տէ 1,976,989 վէ 1906 հոկտ.ին 16ըընա գատար իսէ, 2,763,514, քի պէշ սէնէտէ ճէման 6,905,943 լիրա չէքմիշ, վէ պիւթիւն պու մէպլաղ՝ Թիւրքիատա գալմըշ տըր։ Պու գատար քիւլլի բարանըն մուամէլաթը իգթիսատիյէ վէ թիճարէթիյէ հասր իտիլտիկի տէրքեար տըր։ Մահսուլաթըն պօլլըղը վէ նագլիեաթըն գօլայլըղը հասէպիյլէ Թիւրքիատա սէրվէթը ումումիյէ կիթտիքճէ արթմագտա տըր։ Արթմագտա օլան պու սէրվէթ՝ էմլաք վէ ագար ինշասընա թալաբ օլընմագտա տըր։ Էքսէր Օսմանլըլար՝ էհամ վէ թահվիլաթա օգատար րաղպէթ կէօսթէրմէյիպ, բարալարընը էմլաքա եաթըրմագտա տըրլար։ Պու սէպէպլէ, պիր միւտտէթտէն պէրու Տէրիաաատէթ իլէ ճիվարընտա աբարթըմանլարըն, խանլարըն, տիւքքեանլարըն վէ պէօյիւք խանէլէրին միգտարը կիթտիքճէ չօղալմագտա տըր։

Պատէհու Մ. Պլօզ՝ Տիւեունը Միւվէհհէտէի Օսմանիէ թահվիլաթընտան պահս իտէրէք, մէզքիւր թահվիլաթըն նէ կիպի մէթին էսաս իւզէրինտէ պուլունտուղունը պէռան իյլէմիշ վէ սէօզիւ կէօմրիւք րէսմինէ նագլ իլէ, պունտան պէօյլէ սէնէվի 880,000 լիրալ օսմանի ֆազլայի վարիտաթ հուսուլէ կէլէճէկի մէմուլ պուլընտըղընը, վէ միգտարը մէզքիւրըն կիթտիքճէ արթմասը շիւպհէսիզ իտուկինի պէռան իյլէմիշ տիր։

—Թաշրալարտա միւխթէլիֆ միլլէթլէր րուհանի րէիսլէրինին իտարէ մէճլիսլէրինտէ նէօպէթ իլէ պուլընմասընա Շուրայի տէվլէթճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

—Թօքիօ պանգասը միւտիր մուավինի, քէնտի քեաթիպիյլէ պիրլիքտէ Վիէննատան չէհրիմիզէ կէլմիշ տիր։

—Գարաքէօյ ռէնի քէօբրիւսինիւն ինշասը իչին 200,000 լիրա օսմանիյէ պէտէլ հիւքիւմէթը Սենիէ՝ Ալմանիատա քեային կիւմաթ ավրուպալը Սիւր Մէյն չէհրինին Պրիքէնհաու Անսթալթ Նամ Ալման ֆապրիգասըյլա պիր մուգավէլէ իմզա իթմիշ տիր։ Պու մուգավէլէ մուճիպինճէ, ռէնի քէօբրիւ՝ էսկիսի կիպի տուպալար իւզէրինտէ օլաճագ վէ Մախսուսէ, Շիրքէթ վէ Տալխըլ քէօբրիւ վաբօրլարըն ռանաշմասը իչին միւնասիպ իսկէլէլէրի պուլընաճագ տըր։ Քէօբրիւնիւն իքի թարաֆընտա տիւքքեանլար վէ բիատէ եօլճըլար իչին պէրլէ ռօլլար, վէ քէօբրիւնիւն խըզմէթլէրինտէ գուլլանըլան էֆրատը պահրիէյի Շահանէնին իգամէթի իչին միւքէլլէֆ պիր պինա ռաբըլաճագ տըր։

—Րէսմը տամղա գանունը ճէտիտի ահքեամընա պինաէն թէպաայը էճնէպիյէնին տախի, թէպաայը Օսմանիյէ կիպի թապի օլաճագլարը էճնէպի սէֆարէթլէրի թարաֆընտան թէպաայը մէրգումէյէ իխթար իտիլմիշ տիր։

—Զարչէնպիհ կիւճէսի Նիշանթաշընտա իսմէթ սօգաղընտա պիր գօնագտան հարիգ զուհուր իտէրէք, մէզքիւր գօնագ միւհթէրէգ օլմըշ տըր։

—Էճզաճը չըրագը Երուանդ Նամ քիմսէ՝ խասթա օլան հէմշիրէսինին, խարիճտէն գուլլանըլաճագ իւզըէ ալմըշ օլտուղը իլաճը իչէրէք, վէհիլէնմիշ, վէ մէրգումըն խանէսինէ Պէյօղլու միւթէսարըֆլըղընտան կէօնտէրիլէն թապիպ՝ թէսաատիֆ իւըըմէի իթթիխազ իթմիշ իսէ տէ, քեար իթմէյիպ, մէրգում վէֆաթ իթմիշ տիր։ Ինթիհարըն սէպէպի՝ տիւշար օլտուղը խասթալըգտան իլէրի կէլտիկի րիվայէթ օլունուեօր։

Մէրգումըն Բանկալթիտէ Պալտօ էճզախանէսինտէ միւսթախտէմ պուլընտուղունը պաղը զաղէթալար եազըլըյօր իսէ տէ, ալթը այ էվվէլ մէզքիւր էճզախանէտէն չըգմըշ օլտուղը՝ մալումաթը մախսուսէմիզտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Հայտար-բաշատա ռաբըլմագտա օլան ըսթասիօն պինասընտա չալըշան ամէլէտէն տէմիրճի Մագս, մուվազէնէսինի ղայպ իտէրէք, տէմիր թրավէրսլէր էրզընը իւզէրինէ տիւշմիւշ վէ պէլ քէմիկի գըրըլմըշ, Թագսիմտէ Ալմանիա խասթախանէսինէ նագլ իտիլմէսինտէն ռաբըմ սաաթ սօնրա վէֆաթ իթմիշ տիր։

ԳՐԵՏԻ ԼԻՕՆԷ

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ ԻՔԻԵԻՒԶ ԷԼԼԻ ՄԻԼԻՕՆ ՖՐՔ.

1906 Հոկտեմբեր 31 Պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

Սանտըգտա վէ պանգալարտա նուգուտ	142,903,727	76
Ճիրօտանտա	1,125,519,901	92
Բէհին վէ թէէմինաթլա իգրազ օլունան մէպալիղ վէ Րըբօր	471,728,334	82
Հիսապաթը ճարիէ	555,909,563	87
Հիսսէ, պօնօ, թահվիլաթ վէ էսհամ	6,019,642	16
Էշեաի ղայրը մէնգուլէ	37,000,000	»
Հիսապաթը միւխթէլիֆէ	35,804,127	06
ՖՐՔ.	2,374,885,297	59

ՏԻՒՅՈՒՆԱԹ

Տէբօզիթօվէշանք պօնօլար	717,150,200	35
Հիսապաթը ճարիէ	997,030,801	4
Գապուլ իտիլմիշ բօլիչա	174,020,959	34
Վատէլի տէբօզիթօ վէ պօնօ	26,679,737	52
Հիսապաթը միւխթէլիֆէ	110,003,599	34
Իհթիեաթ աքչէսի	100,000,000	»
Թէէտիէ իտիլմիշ սէրմայէ	250,000,000	»
ՖՐՔ.	2,374,885,297	59

Ասլընա մուտաբըգ օլտուղը թաստիք օլունըր

Մէճլիսի իտարէ րէիսի
Ա. ՄԱԶԷՐԱ

Իտարէյի ումումիյէ
մուրախխասը Միւտիրլէր
ԷՍՄ. ՖԱԳՐ-ԼԻՒՍ, Պօն ՊՐԷՆԳԱՐ

ԱՆԹՈՒԱՆ ԲՕԹԻԿ

ԹԱՐԻՍԻՔ ՎԷ ՏԷԳՕՐԱԹԷՕՐ

Պէյօղլունտա Աղաճամիտէ, Սագըզ-աղաճը ճատտէսինտէ Ն. 19

Մէզքիւր տիւքքեանտա էնվայի վէ միւքէմմէլ սալօն թագըմլարը վէ բէրտէլէր, ճէվիզտէն մամուլ օտալը Լուի Քէնզ թագըմլարը, գաթալօկ մուճիպինճէ հաղըր պուլունմագտա վէ սըմարլամա օլարագ իմալ իտիլմէքտէ տիր։ Իմալաթ, մէֆրուշաթ վէ թամիրաթ՝ ղայէթ նէֆիս վէ մագպուլ պիր սուրէթտէ օլտուղու պաշգա, ֆիատթճա տախի սաիր մահէլլէրէ նիսպէթլէ էնվէն օլուպ, Թէչրիֆ իտէճէք զէվաթը միւհթէր էմնիյէթ [illegible] գուլաճագլարը, վէ սիպարըշաթըն վագթ ու զէմանընտա իճրա գըլընաճաղը իլան օլունուր։ 39—50

SOUVENIR DE CONSTANTINOPLE

GRANDE FANTAISIE ORIENTALE

Հանրածանօթ երգահան և երամիշտ Ցարութիւն էֆէնտի Սինանեանի վերջին լաւագոյն հեղինակութիւնն է այս, որ արեւելեան կարգ մը ժողովրդական եղանակներ հաւաքած է և եւրոպական բարձր ու նրբին երաժշտութեան յարմարցուցած, ինչ որ գործին մեծ շահեկանութիւն մը կուտայ, բոլոր անոնց համար որոնք թէ արեւելեան և թէ արեւմտեան երաժշտութիւններով կը զբաղին։ Կողքը շատ սիրուն կերպով գծուած է Ս. էֆ. Ակալեանի կողմէ և կը ներկայացնէ Բեազըտխանէյի տեսարան մը։ Այս գեղեցիկ կտորին հրատարակիչն է Պ. Karl Kopp, Բերայի Շիտակ Ճամբան, 453 թիւ, ռուսական դեսպանատան մօտ. վստահ ենք թէ ամէն անոնք որոնք տուներնին դաշնակ մը ունին, պիտի փութան հատ մը գնել։

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՄԱԽՏՈՒՄԼԱՐԸ

ՕՍՄԱՆԼԸ ՇԷՖԷՐԼԱՄԷՃԻՍԻ

ՊԷՅՕՂԼՈՒ, ՃԱՏՏԷՅԻ ՔԷՊԻՐ

Ն: 52-54

Մէզքիւր տիւքքեան, չէքէրլամէճիլիք սէնաաթընտա քեսպը չէօհրէթ իթտիկի կիպի, հէրիւ վէ Էվրօբա մալլէրինին էնվաը միւթէաատիտէսիյլէ, վէ պու մալլէրին նէֆասէթ վէ թազէլիկիյլէ տէ պիհագգըն միւհթէրէմ միւշթէրիլէրինին րաղպէթինի գազանմըշ տըր։

Իչպու տիւքքեանտա, տիւլիւն, վաֆթիզ, իւիմ կիւնիւ վէ էմսալի կիպի զիյնէթլէր վէ ֆամիլեաճա էյլէնճէլէր իչին լազըմ օլան չէքէրլէր, չէքէրլամէլէր, տիւրլիւ տիւրլիւ իքսիրլէր, չուրուպլար, թաթլըլար, չօգօլալար, բասթալար վէ սաիրէ վէ սաիրէ պուլունմագտա, վէ պիւ խասսա տիւքքեան իտարէսի՝ տիւլիւն, վաֆթիզ վէ էմսալի զիյնէթ վէ էյլէնճէլէրին սիբարիշնի ալըրսահէ իտէրէք, իչպու սէրվիս՝ միւզթէտիր կարսօնլար վասըթասըյլա գուսուրսուզ պիր սուրէթտէ իճրա իտիլմէքտէ վէ մէմնունիյէթի մուճիպ օլմագտա տըր։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

ՀԱՃԻ ՍԱՐԻՄ ՄԱԽՏՈՒՄԼԱՐԸնըն նէ՝ Պէյօղլունտա վէ նէ՝ տիկէր պիր մահէլլտէ շիւպէլէրի պուլունմատըղը խասսէթէն իլան օլունուր։ 27—50

ՊԷՅՕՂԼՈՒ ԹԱՔՍԻՄ Ն. 52-54

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

	Ղշ.	Բ.
Թէվհիտ իտիլմիշէօն ումումի	102	26
Րումէլի շիմէնտըֆէրի ֆր.	148	12
Գրէտի Ֆօնսիէ էմլիաքին Ա.	336	
» » » Բ.	268	50
Օսմ. Սիկօրթ. շիրքէթի Լ. Օ	4	65
Րէժի	20	6
Տէրիս. Թրամվայ գում.	11	22—
« » թահվ ֆր.	485	
Տէրիսաաաէթ Րըխթըմ	440	
Թահվիլաթը միւմթազէի Օսմ.		
Օսմ. պանգասը սէնէտաթը	657	
Տէվլէթի Ալիէ Րէժի	437	

][4][

ՎԱՀԱՆ ՇԱՊԱՆԵԱՆ

ԷՐՆԷՍՏ ՌԸՆԱՆ

Հիմակ ալ քիչ մ'առաջուան սկեպտիկեանն է որ կը խօսի կատարեալ միսթիկեանի պէս հետեւեալ կերպով.... Մտիկ ըրէք.

—Եթէ մարդկութիւնն լոկ մտաւոր ըլլնէր՝ անաստուած պիտի ըլլար. Աստուած խղճի արդիւնք է և ոչ գիտութեան և բնազանցութեան. միտքն չէ՛, զգացումն է որ զԱստուած կ'որոշէ և այս միեւնոյն սկեպտիկութիւնն է որ աղօթքներով կը զիջանի։

Այդ գրքին, Vie de Jésusին մէջ, տեղ տեղ, այո՛ կ'ըսեմ, տեսայ, կարդացի կան վսեմ բացագանչութիւններ, որ սրտի կը դպչին, մէկէն աչքի կը զարնեն, որ մի միայն Աստուծոյ կ'ուղղուին, և մարդ կը տիրէ հաւատալ, կ'ուզէ հաւատալ, թէ Ռընան կը հաւատայ, բայց ինչ բանի. հո՛ս է խնդիրը, անձնական իրականութեան, այն բնարերգականապէս պաշտուած Երկնային Հօր, և պէտք է նաեւ խոստովանիլ թէ այդ եզրակացութիւնն ալ շատ տրամաբանական և միանգամայն իրաւացի է, զի ոչնչութեան և վերացմանց աղօթք չի լինիր, աղօթէ՛նք, կ'աղօթենք, բայց որո՞ւ, ի՞նչ բանի... անշուշտ մէկը կայ, բան մը դրած ենք մտքերնիս, բան մը պիտի ըլլայ սրտերնիս, դիմացնիս, այնպէս չէ՛, շատ պարզ է...

Արդ, ի՞նչպէս կարելի է հանդուրժել այն թէ՛ լեզուի և թէ՛ իմաստի գեղեցկութեան զոր սփռած է Ռընան հետեւեալ տողերուն մէջ, զոր կ'արժէ առանց կըրճատելու գրել և ուշադրութեան հրաւիրել։ Ռընանի քննադատական դըպրոցին «Հայր մերն» է՝ որ նոյնութեամբ և առանց փոխելու, թարգմանութիւնը հոս կը դնեմ.

«Ո՛ Հայր երկնային, կ'անգիտանամ «թէ մեզի համար ինչ պահած ես, այն «հաւատքը զոր չես ներեր մեզի ջնջել մեր «սիրտերէն. արդեօք մխիթարութիւն մըն «է զոր շնորհած ես մեզի՝ մեր դիւրաբեկ «ճակատագիրը տանելի դարձնելու հա«մար։ Արդեօք ասիկա բարեգործ պատ«րանք մըն է, զոր քու գթասրտու«թիւնդ վարպետօրէն կարգադրած է, և «կամ խորախորհուրդ բնազդ մը. յայտ«նութիւն մը որ կը բաւէ անոր արժանի «եղողներուն։ Արդեօք յուսահատութիւն «է որ իրաւունք ունի և արդեօք ճշմար«տութիւնը տխուր է։ Դուն չուզեցիր որ «բոլոր այս տարակուսանքները որոշ պա«տասխան մը ստանան, որպէս զի հա«ւատքը՝ անարժէք բան մը չըլլայ և ա«ռաքինութիւնը պարզ հաշիւի գործ մը «չդառնայ։ Որոշ յայտարարութիւն մը, ազ«նուական հոգին, համահաւասար պիտի «ցուցնէր գռեհիկ հոգիին հետ. այս տե«սակ խնդրոյ մը մէջ վստահութիւնը յար«ձակում մը պիտի համարուէր սրտի վե«հութ ազատութեան։ Դուն ուզեցիր որ «մեր տրամադրութիւններէն կախեալ մը«նայ մեր հաւատքը։ Օրհնեա՛լ ըլլաս քու «խորհուրդիդ համար, օրհնեա՛լ ըլլաս ինք«զինքդ պահելուդ համար, օրհնեա՛լ ըլլաս «այս կերպով կատարելապէս պահպան«ուած ըլլալուդ համար մեր սիրտերուն կրօ«նային ազատութիւնը։»

Ինչ կրնաք ըսել այս խորհրդաւոր խօսքերուն, այս կրօնական չեչտերուն. սիրտն է որ կը խօսի, թէ սրտին անսայ խիստ լաւ պիտի խօսի. ն'ս այնպէս կարծեմ գրութիւններէն, իր բերնէն երբեմն յանկէտս փախուցած խօսքերէն թէ՝ Ռընանի բուն միտքը, մեծ ճիգը՝ եղած է մինակ անուն մը լոկ, ռընանականութեան պէս անուն մը ձգել, այդ բառը բառարան խօթել, այդ բառն ըսել տալու սակ տենչն է վօլթէրականութեան պէս. սակայն չէ կրցած յաջողիլ, որովհետեւ նոր չէին իր սկզբունքները. ուզած է, չա՛տ աշխատած է, մտքի զօրութեամբ, յանդգնած է լուծել գերբնական խնդիրներ, բայց բնաւ չէ կրցած, որովհետեւ մինչեւ վերջ տարակուսի և հակասութեանց անհուն ծովու մը վրայ փոթորկի բռնուած է, մոռնալով անանցն անցաւորին մէջ, խարխափել սկսած է անյայտ, անլոյս և չիջեալ փառ, վին մը անյատակ, ծով մը յատակ, հորիզոն մը սեւաթոյր, երկինք մը անշող, մութ և շատ մութ. վատթարագոյն քան ղանէութիւն...

(Շարունակելի)